

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtnā palāta)

2015. gada 28. janvārī*

Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa — Regula (EK) Nr. 44/2001 — Jurisdikcija civillietās un komercietās — Patērētāju līgumi — Patērētājs ar domicilu dalībvalstī, kurš ir iegādājies vērtspapīrus, kurus ir emitējusi citā dalībvalstī dibināta banka, no trešā dalībvalstī dibināta starpnieka — Jurisdikcija izskatīt prasības, kas vērstas pret šo vērtspapīru emitenti banku

Lietā C-375/13

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Handelsgericht Wien* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2013. gada 20. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2013. gada 3. jūlijā, tiesvedībā

Harald Kolassa

pret

Barclays Bank plc.

TIESA (ceturtnā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Safjan*] (referents) un A. Prehala [*A. Prechal*],

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2014. gada 21. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *H. Kolassa* vārdā – *P. Miller, Rechtsanwalt*,

— *Barclays Bank plc* vārdā – *H. Bielez, Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili, avvocato dello Stato*,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman*, pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā – *B. Eggers* un *A.-M. Rouchaud-Joët*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – vācu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2014. gada 3. septembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 3. punktu, kā arī 15. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *H. Kolassa* ar domicilu Vīnē (Austrija) un *Barclays Bank plc* (turpmāk tekstā – “*Barclays Bank*”) ar juridisko adresi Londonā (Apvienotā Karaliste) par prasību atlīdzināt zaudējumus, pamatojoties uz šīs bankas līgumisko un pirmslīgumisko atbildību un atbildību par neatļautu darbību, saistībā ar finanšu ieguldījuma, ko *H. Kolassa* bija veicis ar šīs pēdējās emitēta finanšu instrumenta starpniecību, vērtības samazināšanos.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 44/2001 preambulas 2. un 11.–15. apsvērumā ir noteikts:

“(2) Dažas atšķirības starp valstu noteikumiem, kas reglamentē jurisdikciju un spriedumu atzīšanu, kavē pareizu iekšējā tirgus darbību. Būtiski ir noteikumi, lai vienādotu jurisdikcijas kolīziju normas civillietās un komercietās un lai vienkāršotu formalitātes spriedumu ātrai un vienkāršai atzīšanai un izpildei dalībvalstīs, kurām ir saistoša šī regula.

[..]

- (11) Jurisdikcijas normām vajadzētu būt ļoti paredzamām, un tām būtu jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā ir atbildētāja domicils, un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās, kurās tiesvedības priekšmets vai pušu autonomija garantē citu sasaistes faktoru. Juridiskas personas domicils būtu jānosaka autonomi, lai kopējās normas padarītu pārskatāmākas un novērstu jurisdikcijas kolīzijas.
 - (12) Papildus atbildētāja domicilam kā jurisdikcijas pamatojumam vajadzētu būt arī citiem jurisdikcijas pamatojumiem, kuru pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu vai kuru nolūks ir veicināt pareizu tiesvedību.
 - (13) Saistībā ar apdrošināšanu, patērētāju līgumiem un nodarbinātību vajākamajai pusei vajadzētu būt aizsargātai ar jurisdikcijas normām, kas ir labvēlīgākas tās interesēm, nekā to paredz vispārējās normas.
 - (14) Izņemot šajā regulā noteikto izņēmuma jurisdikcijas pamatojumu gadījumus, būtu jāievēro līgumslēdzēju pušu autonomija līgumos, kas nav apdrošināšanas, patērētāju vai darba līgumi, attiecībā uz kuriem ir atļauta vienīgi ierobežota autonomija noteikt tiesu, kurai ir jurisdikcija.
 - (15) Tiesvedības saskaņotas norises interesēs ir jāsamazina paralēlas tiesvedības iespēja un jānodrošina, ka divās dalībvalstīs nepieņem nesavienojamus spriedumus. [..]”
- 4 Minētās regulas 2.–31. pantā, kas ietverti tās II nodaļā, ir aplūkoti noteikumi par jurisdikciju.

5 Šīs II nodaļas 1. iedaļā “Vispārīgi noteikumi” ir iekļauts 2. pants, kura 1. punkts formulēts šādi:

“Saskaņā ar šo regulu personas, kuru domicils ir kādā dalībvalstī, neatkarīgi no viņu pilsonības var iesūdzēt attiecīgās dalībvalsts tiesās.”

6 Šīs pašas regulas 5. panta 1. un 3. punktā ir noteikts:

“Personu, kuras domicils ir kādā dalībvalstī, citā dalībvalstī var iesūdzēt:

- 1) a) lietās, kas attiecas uz līgumiem – attiecīgās saistības izpildes vietas tiesās;
- b) šā noteikuma mērķiem un ja vien nepastāv citāda vienošanās, attiecīgās saistības izpildes vieta ir:
 - preču iegādes gadījumā – vieta dalībvalstī, kur saskaņā ar līgumu preces tika piegādātas vai bija jāpiegādā;
 - pakalpojumu sniegšanas gadījumā – vieta dalībvalstī, kurā saskaņā ar līgumu pakalpojums tika sniegts vai bija jāsniedz;
- c) ja nepiemēro b) apakšpunktu, tad piemēro a) apakšpunktu;

[..]

3) lietās, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu – tās vietas tiesās, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu.”

7 Šīs pašas II nodaļas 4. iedaļā “Jurisdikcija attiecībā uz patērētāju līgumiem” ietverts tostarp Regulas Nr. 44/2001 15. pants, kura 1. punktā ir noteikts:

“Lietās saistībā ar līgumiem, ko persona – patērētājs – noslēgusi mērķiem, kurus var uzskatīt par nesaistītiem ar viņa arodu vai profesiju, jurisdikciju nosaka šajā iedaļā, neskarot 4. pantu un 5. panta 5. punktu, ja:

- a) tas ir līgums par preču iegādi ar nomaksu pa daļām; vai
- b) tas ir līgums par aizdevumu, kas atmaksājams pa daļām, vai jebkāda cita veida kredītu, kas izsniegts nolūkā finansēt preču iegādi; vai
- c) visos citos gadījumos – līgums ir noslēgts ar personu, kas veic komercdarbību vai profesionālo darbību patērētāja domicila dalībvalstī vai jebkādā veidā vērš šādu darbību uz attiecīgo dalībvalsti vai vairākām dalībvalstīm, tostarp attiecīgo dalībvalsti, un līgums ietilpst šādas darbības jomā.”

8 Regulas Nr. 44/2001 16. panta, kurš ietilpst tajā pašā tās II nodaļas 4. iedaļā, 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Patērētājs var celt prasību pret otru līgumslēdzēju pusi vai nu tās dalībvalsts tiesās, kurā ir minētās puses domicils, vai arī patērētāja domicila vietas tiesās.

2. Otra līgumslēdzēja puse var celt prasību pret patērētāju vienīgi tās dalībvalsts tiesās, kurā ir patērētāja domicils.”

- 9 Minētās regulas II nodaļā ir ietverta arī 8. iedaļa “Jurisdikcijas un pieņemamības pārbaude”, kurā ir atrodams tās 25. un 26. pants, kas ir formulēti šādi:

“25. pants

Ja kādas dalībvalsts tiesā ceļ prasību, kura galvenokārt attiecas uz lietu, kas saskaņā ar 22. pantu ir citas dalībvalsts tiesu izņēmuma jurisdikcijā, tā pēc savas iniciatīvas paziņo, ka tai nav jurisdikcijas.

26. pants

1. Ja atbildētājs, kura domicils ir vienā no dalībvalstīm, tiek iesūdzēts tiesā citā dalībvalstī un neierodas tiesā, tiesa pēc savas iniciatīvas paziņo, ka tai nav jurisdikcijas, ja vien tās jurisdikcija nav atvasināta no šīs regulas noteikumiem.

2. Tiesa aptur tiesvedību, kamēr nav pierādīts, ka atbildētājs ir varējis laikus saņemt dokumentu, ar ko celta prasība, vai līdzvērtīgu dokumentu, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, vai ka šajā nolūkā ir veikti visi vajadzīgie pasākumi.

[..]”

Austrijas tiesības

- 10 Kapitāla tirgus likuma (*Kapitalmarktgesetz*) 11. pants redakcijā, kas piemērojama pamatlīetai, bija formulēts šādi:

“1. Atbildība pret katru ieguldītāju par zaudējumiem, kas tam ir radušies, paļaujoties uz prospekta informāciju vai citu saskaņā ar šo federālo likumu vajadzīgo informāciju (6. pants), kurai ir nozīme vērtspapīru vai ieguldījumu novērtēšanā, ir:

- 1) emitentam par nepareizas vai nepilnīgas informācijas sniegšanu savas paša vainas dēļ vai savu darbinieku vai citu personu vainas dēļ, kuru pakalpojumi tikuši izmantoti prospekta sagatavošanā,
- 2) prospekta revidentam par nepareizu vai nepilnīgu revīziju savas paša vainas dēļ vai savu darbinieku vai citu personu vainas dēļ, kuru pakalpojumi tikuši izmantoti prospekta revīzijā,

[..]

3) personai, kura savā vai citas personas vārdā saņēmusi ieguldītāja apņemšanos pildīt līgumsaistības, un līguma starpnieks, ja šīs personas profesionāli nodarbojas ar vērtspapīru tirdzniecību vai starpniecību vērtspapīru tirdzniecībā un ieguldīšanā un tām pašām vai to darbiniekiem bijis zināms vai rupjas neuzmanības dēļ nav bijis zināms par 1. punktā paredzētās informācijas vai revīzijas nepareizo vai nepilnīgo raksturu [..]

2. Ārvalstu emitentu vērtspapīru vai ieguldījumu gadījumā atbildība saskaņā ar 1. punkta 1. apakšpunktu iestājas arī tām personām, kas ir izplatījušas piedāvājumu, kam nepieciešams prospekts, valsts tirgū.

3. Ja atbildība skar vairākus subjektus, tad viņi ir atbildīgi solidāri. Šo subjektu atbildības apmērs netiek mazināts tāpēc, ka arī citas personas ir atbildīgas par tā paša kaitējuma atlīdzību.

4. Atbildība iepriekš nedrīkst tikt ne izslēgta, ne ierobežota, [tādējādi] nelabvēlīgi ietekmējot ieguldītājus.

[..]

8. Šie noteikumi neattiecas uz prasībām par zaudējumu atlīdzību uz citu likuma normu pārkāpšanas pamata vai prasībām, kuras izriet no līgumu pārkāpuma.”

11 Ieguldījumu fondu likuma (*Investmentfondsgesetz*) 26. pantā, redakcijā, kas piemērojama pamatlītai, bija noteikts:

“1. Ārvalstu kapitālieguldījumu fonda daļu pircējam pirms līguma noslēgšanas bez maksas ir jāizsniedz fonda noteikumi un/vai kapitālieguldījumu sabiedrības statūti, ārvalstu kapitālieguldījumu sabiedrības prospekts un līguma noslēgšanas pieteikuma kopija. Pieteikuma veidlapā ir jābūt norādei par reģistrēšanās maksas apmēru un ikgadējo atlīdzību kapitālieguldījumu sabiedrībai.

2. Prospektā sniedz visu informāciju, kurai pieteikuma iesniegšanas brīdī ir būtiska nozīme ārvalstu kapitālieguldījumu fonda daļu izvērtēšanā. [..] Papildus prospektā it īpaši ietver informāciju par:

- 1) ārvalstu kapitālieguldījumu sabiedrības, uzņēmuma, kurš nosaka, kur ieguldīt noguldītos līdzekļus (pārvaldīšanas sabiedrība), uzņēmuma, kurš ir atbildīgs par kapitālieguldījumu fonda daļu pārdošanu (tirdzniecības sabiedrība), un noguldījumu bankas nosaukumu vai firmu, juridisko formu, reģistrācijas vietu un pašu kapitālu (pamatkapitāls vai akciju kapitāls, atskaitot neveiktos depozītus un ieskaitot rezerves aktīvus);
- 2) pārstāvju un kasu firmu, reģistrācijas vietu un adresi;
- 3) to, kādus priekšmetus var iegādāties attiecībā uz aktīviem, atbilstoši kādiem principiem tos izvēlas, vai iegādājas vērtspapirus tikai kotēšanai biržā un, attiecīgā gadījumā, kādās biržās atļautus vērtspapirus, kā izmanto ienākumus no aktīviem, kā arī, attiecīgā gadījumā, kādos apmēros aktīvu daļu glabā bankas depozītā;
- 4) par priekšnoteikumiem un nosacījumiem, ar kādiem daļu īpašnieks var pieprasīt ar daļu saistītās aktīvu daļas izmaksu, kā arī par šajā jautājumā kompetentajām iestādēm.

[..] Prospekta un tā grozījumu pareizību un pilnīgumu kā prospekta revidents pārbauda pārstāvis. [Kapitāla tirgus likuma] noteikumi attiecībā uz prospekta satura izstrādi, grozīšanu, pārbaudi un atbildību par to analogiski attiecas gan uz emitentiem, gan uz prospekta revidentiem. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

12 *H. Kolassa*, izmantojot Austrijas bankas *direktanlage.at AG* [(turpmāk tekstā – “*direktanlage.at*”) starpniecību, kā patērētājs ieguldīja EUR 68 180,36 *X1 Global EUR Index* apliecībās (turpmāk tekstā – “apliecības”). Šīs apliecības bija emitējusi *Barclays Bank*, kas ir Apvienotās Karalistes komercreģistrā reģistrēta banka ar filiāli Frankfurtē pie Mainas (Vācija).

13 Minēto apliecību emisijas laikā *Barclays Bank* izplatīja ar 2005. gada 22. septembri datētu pamatprospektu. Uz šīm apliecībām attiecas 2005. gada 20. decembrī publiski izziņotie noteikumi. Pēc *Barclays Bank* pieprasījuma šis pamatprospekts tika izplatīts arī Austrijā. Publisks piedāvājums uz parakstīšanos bija spēkā no 2005. gada 20. decembra līdz 2006. gada 24. februārim, un 2006. gada 31. martā notika apliecību emisija. Atmaksāšana notiks 2016. gadā. Turklāt aizņēmuma noteikumi paredz iespēju parakstīšanās līgumu uzteikt.

- 14 Šīs obligācijas ir uzrādītāja obligāciju formā. Atmaksājamā summa un līdz ar to šo obligāciju vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz indeksu, kas tiek veidots no viena no vairākiem mērķfondiem portfeļa, un tādējādi šī vērtība ir tieši saistīta ar šo portfeli. Šis portfelis bija jāizveido un jāpārvalda *X1 Fund Allocation GmbH*, kurai *Barclays Bank* uzdeva ieguldīt par apliecību emisiju ieņemto naudu. Liela daļa šīs naudas ir zaudēta. Šobrīd minēto apliecību vērtība tiek lēsta kā 0, ko *H. Kolassa* tomēr apstrīd.
- 15 No lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu izriet, ka apliecības tika pārdotas institucionālajiem ieguldītājiem, kas tās pārdeva tostarp patērētājiem. Šajā gadījumā *direktanlage.at* pasūtīja apliecības, uz kurām *H. Kolassa* vēlējas parakstīties, no sava mātesuzņēmuma *DAB bank AG*, kura juridiskā adrese ir Minhenē (Vācijā) un kurš savukārt tās iegādājās no *Barclays Bank*. Šie pasūtījumi vienmēr notika attiecīgo sabiedrību vārdā. Saskaņā ar vispārīgajiem darījumu noteikumiem *direktanlage.at* izpildīja prasītāja rīkojumu “vērtspapīru kontā”, kas nozīmē, ka tā apliecības kā savu klientu apliecību kopuma segtos galvojumus glabā uz vietas Minhenē savā vārdā uz attiecīgo klientu rēķina. *H. Kolassa* tikai varēja prasīt apliecību piegādi no attiecīgās segto galvojumu daļas, taču pati apliecību nodošana uz viņa vārda nevarēja tikt veikta.
- 16 *H. Kolassa* kā zaudējumus cietis ieguldītājs cēla prasību *Handelsgericht Wien* [Vīnes Komerctiesa], prasot atlīdzināt zaudējumus EUR 73 705,07 apmērā, pamatojoties uz *Barclays Bank* līgumisko un pirmslīgumisko atbildību un atbildību par neatļautu darbību. Viņš apgalvo, ka, ja tā būtu rīkojusies atbilstoši tiesību aktiem, prasītājs būtu veicis nevis šo ieguldījumu, bet gan ieguldījis kapitālu plaši izvērstā fondu portfelī ar neitrālu tirgus orientāciju un tādējādi ieguvis prasībā norādīto summu, proti, ieguldīto summu, kam pieskaitīti procenti.
- 17 *H. Kolassa* apgalvo, ka tiesai, kurā celta prasība, ir jurisdikcija, galvenokārt, pamatojoties uz Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkta c) apakšpunktu, vai pakārtoti – pamatojoties uz šīs pašas regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 3. punktu.
- 18 *Barclays Bank* iesniedzējtiesā apstrīd gan *H. Kolassa* pārmetumus pēc būtības, gan tiesas, kurā celta prasība, jurisdikciju.
- 19 Šādos apstākļos *Handelsgericht Wien* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) a) Vai formulējums “lietās saistībā ar līgumiem, ko persona – patērētājs – noslēgusi mērķiem, kurus var uzskatīt par nesaistītiem ar viņa arodu vai profesiju” Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- i) prasītājs, kurš sekundārajā tirgū ir iegādājies obligāciju un tagad pret emitenti izvirza prasījumus saistībā ar atbildību, ko uzliek emisijas prospekts un kuras pamatā ir informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, un saistībā ar obligāciju noteikumiem, var atsaukties uz šo jurisdikcijas pamatu, ja prasītājs ar vērtspapīra iegādi no trešās personas ir atvasināti iestājies līgumiskās attiecībās starp emitenti un sākotnējo obligācijas parakstītāju;
 - ii) ja uz pirmā jautājuma a) daļas i) punktu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai prasītājam ir atļauts atsaukties uz Regulas Nr. 44/2001 15. pantā paredzēto jurisdikcijas pamatu arī tad, ja trešā persona, no kuras patērētājs ir iegādājies obligāciju, šo obligāciju pirms tam ir iegādājusies mērķiem, kurus var uzskatīt par saistītiem ar šīs personas arodu vai profesiju, un tātad prasītājs pārņem ar obligāciju saistītās attiecības no personas, kas nav patērētājs, un
 - iii) ja uz pirmā jautājuma a) daļas i) un ii) punktu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai patērētājs, kurš cēl prasību, var atsaukties uz Regulas Nr. 44/2001 15. pantā attiecībā uz patērētājiem paredzēto jurisdikciju arī tad, ja obligācijas īpašnieks ir nevis viņš pats, bet

gan trešā persona, kurai prasītājs ir uzdevis iegādāties vērtspapīrus un kura pati nav patērētājs, kura šos vērtspapīrus saskaņā ar vienošanos fiduciāri glabā patērētājam uz sava vārda un šim patērētājam piešķir tikai no saistību tiesībām izrietošas tiesības pieprasīt nodošanu?

- b) Ja uz pirmā jautājuma a) daļas i) punktu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkts pamato arī tiesas, kurā celta prasība saistībā ar līgumiskiem prasījumu pamatiem, kuri izriet no obligāciju iegādes, papildu jurisdikciju attiecībā uz prasījumiem, kas izriet no delikta saistībā ar šo pašu obligāciju iegādi?
- 2) a) Saistībā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu – vai [šajā tiesību normā] ietvertais formulējums “lietās, kas attiecas uz līgumiem” ir jāinterpretē tādējādi, ka:
- i) prasītājs, kurš sekundārajā tirgū ir iegādājies obligāciju un tagad pret emitenti izvirza prasījumus saistībā ar atbildību, ko uzliek emisijas prospekts un kuras pamatā ir informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, un saistībā ar obligāciju noteikumiem, var atsaukties uz šo jurisdikcijas pamatu, ja prasītājs ar vērtspapīra iegādi no trešās personas ir atvasināti iestājies līgumiskās attiecībās starp emitenti un sākotnējo obligācijas parakstītāju, un
- ii) ja uz otrā jautājuma a) daļas i) punktu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai prasītājs var atsaukties uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzēto jurisdikcijas pamatu arī tad, ja obligācijas īpašnieks ir nevis viņš pats, bet gan trešā persona, kurai prasītājs ir uzdevis iegādāties vērtspapīrus, kura šos vērtspapīrus saskaņā ar vienošanos fiduciāri glabā patērētājam uz sava vārda un šim patērētājam piešķir tikai no saistību tiesībām izrietošas tiesības pieprasīt nodošanu?
- b) Ja uz otrā jautājuma a) daļas i) punktu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts pamato arī tiesas, kurā celta prasība saistībā ar līgumiskiem prasījumu pamatiem, kuri izriet no obligāciju iegādes, papildu jurisdikciju attiecībā uz prasījumiem, kas izriet no delikta saistībā ar šo pašu obligāciju iegādi?
- 3) a) Saistībā ar Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu – vai ar kapitāla tirgus tiesībām saistīti prasījumi par atbildību, ko uzliek prospekts, un prasījumi par aizsardzības un informācijas sniegšanas pienākumu pārkāpumu saistībā ar obligācijas emisiju ir prasījumi, kas izriet no neatļautas darbības vai kvazidelikta [šīs tiesību normas] izpratnē?
- i) Ja uz trešā jautājuma a) daļas pirmo rindkopu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai tas tā ir arī tad, ja persona, kura gan pati nav obligācijas īpašiece, taču tai pret īpašnieku, kurš tai fiduciāri glabā vērtspapīrus, ir no saistību tiesībām izrietošas tiesības uz izsniegšanu, izvirza šos prasījumus pret emitenti?
- b) Vai formulējums “vietas [..], kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu” Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā ir jāinterpretē tādējādi, ka, iegādājoties vērtspapīru uz tiši kļūdainas informācijas pamata,
- i) par vietu, kur radies kaitējums, ir jāatzīst zaudējumus cietušās personas domicils kā viņas mantisko attiecību centrs?
- ii) Ja uz trešā jautājuma b) daļas i) punktu tiek sniegta apstiprinoša atbilde, vai tā tas ir arī tad, ja uzdevums veikt iegādi un naudas līdzekļu pārvedums ir atsaucami līdz darījuma pabeigšanai un šī pabeigšana notikusi kādu laiku pēc atskaitīšanas no zaudējumus cietušās personas konta citā dalībvalstī?

- 4) Vai tiesai, kurā celta prasība, jurisdikcijas pārbaudē saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 25. un 26. pantu ir jāveic plašs pierādījumu iegūšanas process par strīdīgajiem faktiem, kas ir svarīgi gan jautājumā par jurisdikciju, gan attiecībā uz izvirzītā prasījuma esamību (“dubultas nozīmes fakti”), vai tomēr, lemjot jautājumu par jurisdikciju, ir jāpamatojas uz prasītāja apgalvojumu pareizību?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 20 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka prasītājs, kurš kā patērētājs no trešās personas, kas darbojas profesionāli, ir iegādājies uzrādītāja obligāciju, var atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto jurisdikciju saistībā ar prasību pret šīs obligācijas emitenti, kuras pamatā ir aizdevuma nosacījumi, informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, kā arī atbildība, ko uzliek prospekts.
- 21 Ievadam jāatgādina, pirmkārt, ka, tā kā dalībvalstu savstarpējās attiecībās Regula Nr. 44/2001 aizstāj 1968. gada 27. septembra Konvenciju par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.), kurā grozījumi ir izdarīti ar turpmākām konvencijām par jaunu dalībvalstu pievienošanu šai konvencijai, Tiesas sniegtā šīs konvencijas noteikumu interpretācija ir piemērojama arī minētās regulas noteikumiem, kad šo tiesību aktu normas var tikt uzskatītas par līdzvērtīgām (spriedums *Maletic*, C-478/12, EU:C:2013:735, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 22 Otrkārt, lai tiktu nodrošināta vienveidīga Regulas Nr. 44/2001 piemērošana visās dalībvalstīs, tajā lietotie jēdzieni, it īpaši tie, kas minēti 15. panta 1. punktā, ir jāinterpretē autonomi, atsaucoties galvenokārt uz šīs regulas sistēmu un mērķiem (skat. spriedumu *Česká spořitelna*, C-419/11, EU:C:2013:165, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 23 Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkts ir piemērojams gadījumā, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, proti, pirmkārt, līgumslēdzēja puse ir patērētājs, kurš rīkojas kontekstā, kas var tikt uzskatīts par nesaistītu ar viņa arodu vai profesiju, otrkārt, starp šo patērētāju un profesionāli ir faktiski noslēgts līgums un, treškārt, šāds līgums ietilpst kādā no minētā 15. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktā paredzētajām kategorijām. Šie nosacījumi ir jāizpilda kumulatīvi; tas nozīmē, ka, ja kāds no šiem trim nosacījumiem nav izpildīts, jurisdikcija nevar tikt noteikta saskaņā ar patērētāju līgumus regulējošiem noteikumiem (spriedums *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, 30. punkts).
- 24 Šajā ziņā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem, kā turklāt norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 28. punktā, izriet, ka pirmais un trešais no iepriekšējā punktā minētajiem nosacījumiem ir izpildīti.
- 25 Tādējādi ir pietiekami pārbaudīt, vai tādos apstākļos kā pamatlietā ir izpildīts otrais nosacījums, proti, vai ir noslēgts līgums ar attiecīgu profesionāli.
- 26 Šajā ziņā no iesniedzējtiesas sniegtā īsā faktu izklāsta – kas tai tomēr jāpārbauda – izriet, ka starp *Barclays Bank* un *H. Kolassa* nepastāv līgums, jo šis pēdējais minētais nav šī sprieduma 14. punktā minēto obligāciju turētājs, tāpēc ka tās atrodas pie *direktanlage.at* kā segtie fondi un tās pašas vārdā. Savukārt šī pati tiesa uzskata, ka *H. Kolassa* varētu prasīt apliecību piegādi segto galvojumu daļas apmērā, taču pati apliecību pārrakstīšana uz viņa vārda nevar tikt veikta.
- 27 *H. Kolassa* uzskata, ka šādos apstākļos mērķis aizsargāt patērētājus prasa raudzīties no ekonomiska skatupunkta un uzskatīt, ka starp viņu un *Barclays Bank* ir ticis noslēgts līgums Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkta izpratnē, jo *direktanlage.at* ir bijusi starpnieka loma.

- 28 Šajā ziņā jāatgādina, ka Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkts ir atkāpe gan no vispārējās normas par jurisdikciju, kas paredzēta Regulas Nr. 44/2001 2. panta 1. punktā, kurā kompetence ir piešķirta tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā ir atbildētāja domicils, gan no īpašās jurisdikcijas normas saistībā ar līgumiem, kas ir paredzēta šīs pašas regulas 5. panta 1. punktā un saskaņā ar kuru kompetentā tiesa ir tā, kas atrodas vietā, kur prasības pamatā esošā saistība ir izpildīta vai ir jāizpilda. Tādējādi šis 15. panta 1. punkts katrā ziņā ir jāinterpretē šauri (skat. spriedumu *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Turklāt nosacījums par tāda līguma pastāvēšanu, kas noslēgts starp patērētāju un attiecīgo profesionāli, ļauj nodrošināt jurisdikcijas noteikšanas paredzamību, kas, kā izriet no Regulas Nr. 44/2001 preambulas 11. apsvēruma, ir viens no tās mērķiem.
- 30 Tādējādi ir jāuzskata, ka prasība par tāda līguma pastāvēšanu, kas noslēgts starp patērētāju un attiecīgo profesionāli, pati par sevi nevar tikt interpretēta tādā ziņā, ka tā būtu izpildīta arī tad, ja pastāv līgumu virkne, kuru piemērojot, noteiktas attiecīgā profesionāļa tiesības un pienākumi tiek nodoti patērētājam.
- 31 Šo apsvērumu apstiprina Regulas Nr. 44/2001 15. pants, skatīts kopā ar tās 16. pantu.
- 32 Minētās regulas 16. panta 1. punktā paredzētie noteikumi par jurisdikciju patērētāju noslēgtu līgumu jomā atbilstoši šī panta formulējumam ir piemērojami vienīgi prasībām, kuras patērētājs ceļ pret otru līgumslēdzēju pusi, kas katrā ziņā paredz starp prasītāju un attiecīgo profesionāli noslēgta līguma pastāvēšanu.
- 33 Tiesa gan ir norādījusi, ka jēdziens “otra līgumslēdzēja puse”, kas ir paredzēts Regulas Nr. 44/2001 16. panta 1. punktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver arī uzņēmēja, ar kuru patērētājs ir noslēdzis līgumu, līgumpartneri (spriedums *Maletic*, EU:C:2013:735, 32. punkts). Tomēr šīs interpretācijas pamatā ir īpašie apstākļi, kādos patērētājs uzreiz bijis līgumiski saistīts ar abiem līgumpartneriem. Turklāt patērētāja dalībvalstī dibināta līgumpartnera izslēgšanai no minētā 16. panta piemērošanas jomas sekas būtu tādas, ka tiesai, kurā celta prasība par abu līgumpartneru solidāru atbildību, būtu jurisdikcija tikai attiecībā uz citā dalībvalstī dibināto uzņēmēju.
- 34 Šāda interpretācija nevar tikt izmantota pamatlietas apstākļos, kuros līgums ar attiecīgo profesionāli vispār nav noslēgts.
- 35 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādos apstākļos kā pamatlietā prasītājs, kurš kā patērētājs no trešās personas, kas darbojas profesionāli, ir iegādājies uzrādītāja obligāciju, nenoslēgdams līgumu ar šīs obligācijas emitentu – par ko jāpārlicinās iesniedzējtiesai –, nevar atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto jurisdikciju saistībā ar prasību, kas celta pret šīs obligācijas emitenti un kuras pamatā ir aizdevuma nosacījumi, informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, kā arī atbildība, ko uzliek prospekts.

Par otro jautājumu

- 36 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar prasību, kas celta pret uzrādītāja obligācijas emitenti un kuras pamatā ir aizdevuma nosacījumi, informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, kā arī atbildība, ko uzliek prospekts, prasītājs, kurš šo obligāciju iegādājies no trešās personas, var atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto jurisdikciju.
- 37 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms jāatgādina, ka jēdziens “lietas, kas attiecas uz līgumiem” Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta izpratnē nevar tikt saprasts kā tāds, kurā ir atsauce uz valsts tiesā izvērtējamo tiesisko attiecību kvalifikāciju piemērojamajās valsts tiesībās. Šis jēdziens, gluži pretēji, ir

jāinterpretē autonomi, atsaucoties uz šīs regulas sistēmu un mērķiem, lai tiktu nodrošināta vienvēidīga šīs regulas piemērošana visās dalībvalstīs (spriedumi *Handte*, C-26/91, EU:C:1992:268, 10. punkts, un *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, 45. punkts).

- 38 Pretēji Regulas Nr. 44/2001 15. panta 1. punktā ietvertajai prasībai līguma noslēgšana nav šīs pašas regulas 5. panta 1. punkta piemērošanas nosacījums, un tādējādi jurisdikcijas atbilstoši pirmajai tiesību normai izslēgšana katrā ziņā neietekmē otrās tiesību normas piemērojamību.
- 39 Tomēr, kaut arī Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā nav prasīta līguma noslēgšana, šīs normas piemērošanai ir jākonstatē saistība, jo jurisdikcija saskaņā ar šo normu tiek noteikta, ņemot vērā vietu, kur prasības pamatā esošā saistība ir izpildīta vai ir jāizpilda. Tādējādi normas par īpašo jurisdikciju, kas minētajā tiesību normā paredzēta attiecībā uz lietām, kuras attiecas uz līgumiem, piemērošana prasa paredzēt juridisku saistību, kuru brīvprātīgi uzņemas viena persona attiecībā pret otru un uz kuru ir balstīta prasītāja celtā prasība (skat. spriedumu *Česká spořitelna*, EU:C:2013:165, 46. un 47. punkts).
- 40 Šajā ziņā no iesniedzējtiesas sniegtā īsā faktu izklāsta izriet, ka pamatlietas apstākļos nepastāv šāda juridiska saistība, kuru *Barclays Bank* būtu uzņēmusies attiecībā pret *H. Kolassa*, pat ja saskaņā ar piemērojamajām valsts tiesībām *Barclays Bank* ir zināmi pienākumi pret *H. Kolassa*.
- 41 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādos apstākļos kā pamatlietā prasītājs, kurš uzrādītāja obligāciju iegādājies no trešās personas, šīs obligācijas emitentam brīvprātīgi neuzņemoties juridisku saistību pret šo prasītāju – par ko jāpārlicinās iesniedzējtiesai –, nevar atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto jurisdikciju saistībā ar prasību, kas celta pret šo emitentu un kuras pamatā ir aizdevuma nosacījumi, informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, kā arī atbildība, ko uzliek prospekts.

Par trešo jautājumu

- 42 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams prasībai par apliecības emitenta atbildību saistībā ar prospektu, kas attiecas uz šo apliecību, kā arī par citu šim emitentam ar likumu uzlikto informācijas pienākumu pārkāpumu, tādējādi ļaujot noteikt prasītāja domicila kā vietas, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu, tiesu jurisdikciju.
- 43 Šajā ziņā uzreiz jāatgādina, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē autonomi un šauri (šajā ziņā skat. spriedumu *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, 43.–45. punkts).
- 44 Tas tomēr nemaina to, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta izpratnē jēdziens “lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu” ietver visas prasības, ar kurām tiek lūgts konstatēt atbildētāja atbildību un kuras nav “lietas, kas attiecas uz līgumiem” šīs regulas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē (spriedums *Brogstetter*, C-548/12, EU:C:2014:148, 20. punkts). Tādējādi jāuzskata, ka prasības par atbildību, kas celtas pret emitentu saistībā ar prospektu, kā arī saistībā ar citu ar likumu uzlikto informācijas pienākumu pret ieguldītājiem pārkāpumu, ir lietas, kas attiecas uz neatļautu darbību vai kvazideliktu, ciktāl uz tām neattiecas “lietu, kas attiecas uz līgumiem” jēdziens, kāds tas ir definēts šī sprieduma 39. punktā.
- 45 Attiecībā uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta piemērošanu tādos apstākļos kā pamatlietā ir jāatgādina, ka šajā tiesību normā ietvertā frāze “vieta, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu” attiecas gan uz vietu, kur kaitējums ir materializējies, gan uz vietu, kur iestājies šo kaitējumu radījušais notikums, un tādējādi atbildētājs atkarībā no prasītāja izvēles var tikt iesūdzēts vienā vai otrā no šo vietu tiesām (spriedums *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, 46. punkts).

- 46 Šajā ziņā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktā paredzētais īpašās jurisdikcijas noteikums ir balstīts uz īpaši ciešu saikni starp strīdu un tās vietas tiesām, kur ticis radīts vai varēja tikt radīts kaitējums, kas pareizas tiesvedības un procesa lietderīgas organizācijas apsvērumu dēļ attaisno jurisdikcijas piešķiršanu šim pēdējām (spriedums *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, 47. punkts).
- 47 Tā kā viena no piesaistes faktoriem, kādi ir atzīti iepriekš šī sprieduma 45. punktā atgādinātajā judikatūrā, identificēšana līdz ar to ļauj noteikt kompetento tiesu, kura objektīvi vislabāk var novērtēt, vai ir izpildīti personas, pret kuru celta prasība, atbildību veidojošie nosacījumi, no tā izriet, ka var vērsties tikai tajā tiesā, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas attiecīgais piesaistes faktors (spriedums *Coty Germany*, EU:C:2014:1318, 48. punkts).
- 48 Jāatgādina, ka Tiesa ir norādījusi, ka frāze “vieta, kur iestājies vai var iestāties notikums, kas rada kaitējumu” neattiecas uz prasītāja domicila vietu tikai tā iemesla dēļ, ka viņš tajā ir cietis finanšu kaitējumu, kas izriet no mantas daļas zaudēšanas, kura notikusi un tikusi ciesta citā dalībvalstī (spriedums *Kronhofer*, C-168/02, EU:C:2004:364, 21. punkts).
- 49 Tādējādi tas vien, ka prasītāju ietekmē finansiālas sekas, nav pamats piešķirt jurisdikciju viņa domicila vietas tiesām, ja, kā tas ir lietā, kurā tika pasludināts spriedums *Kronhofer* (EU:C:2004:364), gan kaitējumu radījušais notikums, gan vieta, kur kaitējums ir materializējies, atrodas citas dalībvalsts teritorijā (šajā ziņā skat. spriedumu *Kronhofer*, EU:C:2004:364, 20. punkts).
- 50 Savukārt šāda jurisdikcijas piešķiršana ir pamatota tiktāl, ciktāl prasītāja domicils patiešām ir kaitējumu radījušā notikuma vai kaitējuma materializēšanās vieta.
- 51 Šajā ziņā no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka, pirmkārt, apliecību vērtības zudums ir nevis nejaušību finanšu tirgos rezultāts, bet gan to fondu pārvaldības rezultāts, kuros tika ieguldīta no šo apliecību emisijas ieņemtā nauda, tādējādi liedzot to vērtības pozitīvu attīstību. Otrkārt, rīcība vai bezdarbība, kas tiek pārmesta *Barclays Bank* attiecībā uz tās likumā noteiktajiem informācijas sniegšanas pienākumiem, notika pirms *H. Kolassa* veiktā ieguldījuma un saskaņā ar viņa teikto bija šim ieguldījumam noteicošas.
- 52 Pieņemot, ka *Barclays Bank* rīcība un bezdarbība veido *H. Kolassa* ciesto zaudējumu nepieciešamu priekšnoteikumu – kas ir pietiekami, lai ļautu Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkta piemērošanu (šajā ziņā skat. spriedumu *DFDS Torline*, C-18/02, EU:C:2004:74, 34. punkts), šajā ziņā vēl ir jāpārlicinās, ciktāl pamatlietas apstākļi ļauj noteikt prasītāja domicilu kā kaitējumu radījušā notikuma vai kaitējuma materializēšanās vietu.
- 53 Attiecībā uz apgalvoto kaitējumu radījušo notikumu, proti, apgalvoto *Barclays Bank* pieļauto tās likumā noteikto pienākumu attiecībā uz prospektu un ieguldītāju informēšanu pārkāpumu ir jānorāda, ka darbības vai bezdarbība, kas var veidot šādu pārkāpumu, nevar tikt lokalizētas, kā tiek apgalvots, cietušā ieguldītāja domicila vietā, jo neviens no lietas materiāliem nenorāda, ka lēmumi par šīs bankas piedāvātajiem ieguldījumiem, kā arī par ar tiem saistīto prospektu saturu būtu tikuši pieņemti dalībvalstī, kurā ir šī ieguldītāja domicils, nedz arī, ka šie prospekti būtu sākotnēji tikuši izstrādāti un izplatīti citur kā dalībvalstī, kurā ir šīs bankas juridiskā adrese.
- 54 Savukārt, kas attiecas uz kaitējuma materializēšanās vietu, ir uzskatāms, ka tādos apstākļos, kādi tie ir izklāstīti šī sprieduma 51. punktā, kaitējums notiek vietā, kurā ieguldītājs to cieš.
- 55 Prasītāja domicila vietas tiesām ir jurisdikcija izskatīt šādu prasību, pamatojoties uz kaitējuma materializēšanās vietu, it īpaši tad, ja šis kaitējums rodas tieši prasītāja bankas kontā tādā bankā, kas reģistrēta šo tiesu darbības teritorijā.

56 Šādi noteikta kaitējuma materializēšanās vieta tādos apstākļos kā šī sprieduma 51. punktā minētie atbilst Regulas Nr. 44/2001 mērķim pastiprināt Savienībā dzīvojošo un nodibināto personu tiesisko aizsardzību, vienlaicīgi ļaujot gan prasītājam viegli identificēt tiesu, kurā tas var vērsties, gan atbildētājam – saprātīgi paredzēt, kurā tiesā viņš var tikt iesūdzēts (šajā ziņā skat. spriedumu *Kronhofer*, EU:C:2004:364, 20. punkts), jo apliecības emitentam, kurš neizpilda savus likumā noteiktos pienākumus attiecībā uz prospektu, brīdī, kad viņš nolemj ar šo apliecību saistīto prospektu izziņot citās dalībvalstīs, ir jāsaprot, ka nepietiekami informētie uzņēmēji ar domicilu šajās valstīs ieguldīs šajā apliecībā un cietīs zaudējumus.

57 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams prasībai par apliecības emitenta atbildību saistībā ar prospektu, kas attiecas uz šo apliecību, kā arī par citu šim emitentam ar likumu uzlikto informācijas pienākumu pārkāpumu, ciktāl šī atbildība nav saistīta ar lietu, kas attiecas uz līgumiem, minētās regulas 5. panta 1. punkta izpratnē. Atbilstoši šīs pašas regulas 5. panta 3. punktam prasītāja domicila vietas tiesām ir jurisdikcija izskatīt šādu prasību, pamatojoties uz kaitējuma materializēšanās vietu, it īpaši tad, ja šis kaitējums rodas tieši prasītāja bankas kontā tādā bankā, kas reģistrēta šo tiesu darbības teritorijā.

Par ceturto jautājumu

58 Ar savu ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai starptautiskās jurisdikcijas pārbaudē saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001 ir jāveic plašs pierādījumu par strīdīgajiem faktiem, kas ir svarīgi gan jautājumā par jurisdikciju, gan attiecībā uz izvirzītā prasījuma esamību, iegūšanas process vai arī, lemjot jautājumu par jurisdikciju, ir jāpamatojas vienīgi uz prasītāja apgalvojumu pareizību.

59 Nav strīda, ka Regulā Nr. 44/2001 nav skaidri precizēts kontroles pienākumu apjoms, kāds ir uzlikts valsts tiesām, tām pārbaudot savu starptautisko jurisdikciju.

60 Lai gan faktiski runa ir par valsts procesuālo tiesību aspektu, kuru unificēt nav minētās regulas mērķis (šajā ziņā skat. spriedumu *G*, C-292/10, EU:C:2012:142, 44. punkts), attiecīgo valsts tiesību normu piemērošana tomēr nedrīkst apdraudēt Regulas Nr. 44/2001 lietderīgo iedarbību (skat. spriedumu *Shevill* u.c., C-68/93, EU:C:1995:61, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Šajā ziņā Tiesa ir nospriedusi, ka tiesiskās noteiktības mērķis prasa, lai valsts tiesa, kurā celta prasība, varētu viegli lemt par savu jurisdikciju, nebūdamā spiesta veikt lietas pārbaudi pēc būtības (skat. spriedumu *Benincasa*, C-269/95, EU:C:1997:337, 27. punkts). Attiecībā uz šīs prasības piemērošanu saistībā ar īpašo jurisdikciju, par kuru ir runa pamatlietā, Tiesa, pirmkārt, ir uzskatījusi, ka tiesa, kurai jāizskata no līguma izrietošs strīds, var pārbaudīt, pat pēc savas ierosmes, savas jurisdikcijas būtiskos nosacījumus, ņemot vērā ieinteresētās puses sniegtos konkludentos un atbilstošos faktus, ar kuriem tiek pierādīta līguma pastāvēšana vai nepastāvēšana (spriedums *Effer*, 38/81, EU:C:1982:79, 7. punkts).

62 Otrkārt, attiecībā konkrēti uz Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punktu Tiesa ir precizējusi, ka starptautiskās jurisdikcijas pārbaudes posmā tiesa, kurā celta prasība, nevērtē ne prasības pieņemamību, ne tās pamatotību saskaņā ar valsts tiesību normām, bet vienīgi identificē piesaistes tiesas valstij punktus, kas pamato tās jurisdikciju atbilstoši šai tiesību normai (spriedums *Folien Fischer* un *Fofitec*, C-133/11, EU:C:2012:664, 50. punkts). Šī tiesa vienīgi nolūkā pārbaudīt savu jurisdikciju atbilstoši šai tiesību normai var uzskatīt par konstatētiem prasītāja apgalvojumus attiecībā uz atbildības par neatļautu darbību vai kvazideliktu nosacījumiem (spriedums *Hi Hotel HCF*, C-387/12, EU:C:2014:215, 20. punkts).

63 Jānorāda, ka pienākums jau šajā posmā veikt plašu pierādījumu iegūšanas procesu par faktiem, kas ir nozīmīgi gan jautājumā par jurisdikciju, gan attiecībā uz lietas būtību, draudētu ar tās pārbaudes iznākuma iepriekšēju noteikšanu.

- 64 Tādējādi, lai gan valsts tiesai, kurā celta prasība, nav pienākuma gadījumā, ja atbildētājs apstrīd minētos prasītāja apgalvojumus, jurisdikcijas noteikšanas posmā veikt pierādījumu iegūšanu, ir jāprecizē, ka gan pareizas tiesvedības mērķis, kas ir Regulas Nr. 44/2001 pamatā, gan tiesas autonomijas respektēšana, tai īstenojot savas funkcijas, prasa, lai tiesa, kurā celta prasība, varētu pārbaudīt savu starptautisko jurisdikciju, ņemot vērā visu tās rīcībā esošo informāciju, tostarp vajadzības gadījumā – atbildētāja izteiktos iebildumus.
- 65 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka jurisdikcijas pārbaudē saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001 nav jāveic plašs pierādījumu iegūšanas process par strīdīgajiem faktiem, kas ir svarīgi gan jautājumā par jurisdikciju, gan attiecībā uz izvirzītā prasījuma esamību. Tomēr tiesa, kurā celta prasība, var pārbaudīt savu starptautisko jurisdikciju, ņemot vērā visu tās rīcībā esošo informāciju, tostarp vajadzības gadījumā – atbildētāja izteiktos iebildumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 66 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 15. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādos apstākļos kā pamatlietā prasītājs, kurš kā patērētājs no trešās personas, kas darbojas profesionāli, ir iegādājies uzrādītāja obligāciju, nenoslēgdams līgumu ar šīs obligācijas emitentu – par ko jāpārlicinās iesniedzējtiesai –, nevar atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto jurisdikciju saistībā ar prasību, kas celta pret šīs obligācijas emitenti un kuras pamatā ir aizdevuma nosacījumi, informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, kā arī atbildība, ko uzliek prospekts;**
- 2) **Regulas Nr. 44/2001 5. panta 1. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādos apstākļos kā pamatlietā prasītājs, kurš uzrādītāja obligāciju iegādājies no trešās personas, šīs obligācijas emitentam brīvprātīgi neuzņemoties juridisku saistību pret šo prasītāju – par ko jāpārlicinās iesniedzējtiesai –, nevar atsaukties uz šajā tiesību normā paredzēto jurisdikciju saistībā ar prasību, kas celta pret šo emitentu un kuras pamatā ir aizdevuma nosacījumi, informācijas un uzraudzības pienākumu pārkāpums, kā arī atbildība, ko uzliek prospekts;**
- 3) **Regulas Nr. 44/2001 5. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams prasībai par apliecības emitenta atbildību saistībā ar prospektu, kas attiecas uz šo apliecību, kā arī par citu šim emitentam ar likumu uzlikto informācijas pienākumu pārkāpumu, ciktāl šī atbildība nav saistīta ar lietu, kas attiecas uz līgumiem, minētās regulas 5. panta 1. punkta izpratnē. Atbilstoši šīs pašas regulas 5. panta 3. punktam prasītāja domicila vietas tiesām ir jurisdikcija izskatīt šādu prasību, pamatojoties uz kaitējuma materializēšanās vietu, it īpaši tad, ja šis kaitējums rodas tieši prasītāja bankas kontā tādā bankā, kas reģistrēta šo tiesu darbības teritorijā;**
- 4) **jurisdikcijas pārbaudē saskaņā ar Regulu Nr. 44/2001 nav jāveic plašs pierādījumu iegūšanas process par strīdīgajiem faktiem, kas ir svarīgi gan jautājumā par jurisdikciju, gan attiecībā uz izvirzītā prasījuma esamību. Tomēr tiesa, kurā celta prasība, var pārbaudīt savu starptautisko jurisdikciju, ņemot vērā visu tās rīcībā esošo informāciju, tostarp vajadzības gadījumā – atbildētāja izteiktos iebildumus.**

[Paraksti]